

ZVJEZDANI
FANDANGO

Autor
Željko Pavičić

Naslov
Zvezdani fandango

Nakladnik
Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina

Za nakladnika
Dubravko Sušec

Glavni urednik, recenzija, lektura i korektura
Stjepan Dragija

Ilustracija
Danko Merin

Prijelom
Monika Džakić

Tisak
Tiskara Zelina d. d. Sv. Ivan Zelina

Zbirka je tiskana uz novčanu pomoć
Grada Sv. Ivana Zeline.

ISBN 978-953-6540-80-8

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem ---

Željko Pavičić

ZVJEZDANI
FANDANGO

Sveti Ivan Zelina, 2018.

Zvezdani ples

Kad je iz tiska izašla Željкова zbirka pjesama „Testament srca“, pomislili smo - upravo zbog naslova - kako je to sažetak pjesnikovoga stvaranja. No, pjesnička mašta i nadahnuće su nepresušni pa je tako nastala druga zbirka stihova, podijeljena u osam tematskih cjelina.

I u ovoj zbirci Željko polazi od rodnoga Grđevca; od obitelji, susjeda, mještana. Oni su pohranjeni u njegovim mislima kao *spomenari* i kad ih otvori, razvedri se, jer je opet nestašni dječak *uz svoje drage*. Sve je tu lijepo, drago i poznato. Paukove mreže su *jutarnjom rosom posrebrene*, osjeća se miris jasmína, *miris života* koji ga podsjeća na majku i sretno djetinjstvo uz nju i dvije sestre. Sjeća se dobro dekadentnog ugođaja gospodstva kod stare gospođe koja je đacima davala instrukcije iz njemačkog jezika. Još osjeća mirise starog dućana pretrpanog svakojakim potreštinama.

Mladenaštvo je bilo i vrijeme bezbrižnosti, vrijeme ljubavne čarolije, ali i neumoljive stvarnosti. Ljubav je nepresušno Željково nadahnuće; ljubav zanesenog ustreptalog mladića, prva milovanja i prva ljubavna iskustva, sastanci i rastanci, nade, mangupsko obmanjivanje obećanjima i lažima, žal za propuštenim.

S protekom vremena vraća se u Grđevac. A Grđevac danas! Vizure su iste, a sve ostalo se promijenilo: *novi su glumci, stare kulise*. Nema više starih suseljana, tog *priprostog starog svijeta* koji je pošteno i mukotrpno radio *i nikad se nije žalio*

i kad su jedni za druge imali vremena i u topla predvečerja, u trenucima odmora sjedili pred kućama, zbijali šale bazdeći *na vino, rakiju, luk i štalu*. Otišlo je unepovrat to vrijeme, ti trenuci stari; ostali su *Nokturno* i *Priprosti stari svijet* kao živo sjećanje, dok *paučina zlatna* pokriva sjećanja na prijatelje Peru, Rajka i Željka.

Kad piše o svom drugom domu - Zelini, tu su *lijepa Pavičićeve kćeri* i njihova majka: *Moje tri cure i ja*. U *Čarobnoj kvartini* prisjetio se četiriju od mnogih izmišljenih priča što ih je pričao i kćerima i unučadi, koji su to napeto slušali i zadržali u trajnoj uspomeni. Osobito su dirljive i melodiozne *Gugutka* i uspavanka *Spavaj zlato moje*. I u Zelini, u Željkovoj Bocakovoj ulici, mnogo se toga promijenilo: *manje joj žitelja poznajem tu, a više na Kozjanu* (na zelinskom groblju).

U trenucima malodušnosti poručuje kako se treba prepuštiti trenutku u postojanju, u vrtlogu života; pustiti ponos da bi se mirno živjelo u ovom globalnom svijetu u kojemu smo zarobljenici tehnike i elektroničkih čuda. A onda se trgne i govori kako treba i otkrivati život: *treba vidjeti nevidljivo, premostiti nepremostivo, dotaći nedodirljivo, oprostiti neoprostivo*.

Godine neprimjetno prolaze i Željko povremeno razmišlja o neminovnosti smrti, pokojnicima, vjeri u Boga i zagrobnom životu. Prisjeća se prijatelja s kojima je obilazio *jeftine lokale*, djeda na galicijskom ratištu, gospođe koja je do smrti oplakivala poginulog sina, oca koji tuguje za umrlim sinom

jedincem čiju smrt je Željko vješto upleo u zagrobni život grčke i skandinavske mitologije. Grozi se pomisli da će svatko *postati prah od praha*, a onda pak smireno čeka smrtni čas i nije ga *strah krenuti gore*. Nada se da će netko misliti na njega i njegove pjesme. Ponekad se zatvara u svoj svijet intime, u *malu* neosvojivu *tvrđavu*, a tada otvori vrata, lebdi iznad zemlje, *razmiče oblake* suprotstavljajući se sumnjama i demonima koji ga opsjedaju, željan *tople riječi* utjehe i ohrabrenja.

A onda se u Željku probudi buntovnik i nemilosrdni kritičar naše svakodnevice: pokvarenih političara, politikanata, demagoga, lažnih rodoljuba, svakovrsnog kriminala. Diže glas protiv *lijevih i desnih*, protiv *podrepina vlasti*, umišljenih veličina. *Ljudi su češće korov no cvijeće*. I onda razočarano zaključuje kako je nemoćan pred tim zlom današnjice u kojoj *lopovi lopuju, a popovi popuju, dok pametan trpi i šuti*. Boli ga odlazak mladih iz ove napaćene zemlje koju čerupa tko god stigne, iz zemlje u kojoj caruju mito i korupcija, gospodarski kriminal, iz zemlje u kojoj ima mnogo nezaposlenih i onih koji rade, a ne dobivaju plaću. Zato mladi bježe u tuđinu za boljim životom, dok sela i gradovi umiru, a livade i oranice sve više prekriva korov. S pravom Željko kliče: „*Dobrodošli u Apsurdistan!*“, u zemlju apsurda. Kako biti zadovoljan i sretan u takvoj zemlji?!

Kritičan je Željko i prema sebi kad preispituje svoju poziciju, kad *hirovite muze* ne donose nadahnuće, kad je *volio ljenčariti*, kad se u jednom razdoblju života *otrgnut s lanca* u

tumaranju bez cilja i smisla, našao zarobljen misleći da su *muze skrivene u piću*.

Dakle, čitajući pjesme u zbirci „Testament srca“ i sada ovoj, lako je uočiti kako se Željko profilirao kao pjesnik socijalnih tema sve mračnijeg raspoloženja. Nestali su nježni lirski pejzažni motivi: *mliječna orošena jutra*, noći u kojima *srebro sipi sa visina*. Samo je *Kasna jesen* jedina uglavnom pejzažna pjesma, pa se i sam pita: „*Gdje je onaj stari lirik*“? Ipak, nije sve tako crno kao što nije bilo sasvim crno ni ono prije, kad *ljudskost nas je tada još krasila*; ima i svijetlih trenutaka, postoje i *ljudi-andeli* spremni pomoći i žrtvovati se za druge!

Pjesme su pisane pretežno u strofama od četiri stiha u kojima se drugi i četvrti rimuju. Ujednačenog su ritma, jasne, jednostavne, iskrene uz slikovite epitete (*crno cvijeće, krezubi vjetar, svjetlucava česma*), poredbe i metafore (*hladan ko kurvino srce, nebo je boje klaunovog nosa, sedlao sam mjesec, mjesec gitari posrebrio žice, razlivena tinta plavog različka, usne - medeni mjesec, pauk i mreža - svirač i harfa*).

Pjesme su melodiozne, prikladne za uglazbljivanje (najočitija je uspavanka *Spavaj, zlato moje!*) – ta Željko je napisao mnogo i mnogo takvih stihova za poznate pjevače, skladatelje, aranžere.

Između 90 pjesama ove zbirke odabrao sam tri koje i ovdje određuju Željka kao pjesnika i čovjeka, a to su: *Djetinjstvo* kojega se uvijek s ljubavlju sjeća, *Nisam više kao nekad* u kojoj

je raskrstio s mladošću i zanesenjaštvom te *Jesam li bio pjesnik?* u kojoj preispituje svoj talent i vrijednost svojih pjesama.

Posebno izdvajam dvije pjesme. Prvo naslovnu pjesmu *Zvezdani fandango* kojom je u plesu zvijezda zgusnuo sva maštanja, ljubavi, radosti i tuge - od djetinjstva do zrele dobi. Druga je *Ludi dobošar*, svojevrsni Petrica Kerempuh kao glas savjesti čije plemenite poruke nitko ne želi slušati.

Želimo da ova zbirka pjesama pisana iskreno i od srca, dopre do srca svakog čitatelja!

P. S.: Pjesnička mašta je poput bujice; snažna, nezaustavljiva. Tako je i Željko naknadno, kad je već prijelom bio napravljen, napisao 26 pjesama objedinivši ih pod slikovitim naslovom „Grešnikovi psalmi“, sa željom da budu uvrštene u ovu pjesmaricu.

Evo, ispunjavamo mu želju i na kraju knjige objavljujemo pjesme kao dodatak!

Stjepan Dragija

Zvezdani fandango

Ponoćni je vjetar, živahan i vedar
zapetljao zvijezde u procvaloj grani.
A ja drage volje prepuštam se noći,
nestvarnom ljepotom svojom da me rani.

Mjesec je gitari posrebrio žice,
upire se srce - ne puknut' od strasti!
Djevojački hihot niz puteljak zvoni,
od ushita ja ću k'o pokošen pasti.

Osluškujem brze otkucaje srca,
zvezdani fandango¹ usred tvoga krila.
Krijesnice me vode u ivanjskoj noći
na mjesta gdje nikad nisi moja bila.

Osjećam se noćas i bludno i čedno
i prepun sam želja baš k'o dječarac.
A glasovi mladih dopiru do mene:
„Što na mjesecini radi onaj starac?“

¹ fandango: živahni španjolski ples uz pratnju
gitare i kastanjeta

SRCE U
DJETINJSTVO
SE VRAĆA

Ja imam svoje spomenare

Ja imam svoje spomenare
negdje u mislima svojim
i njihovim nježnim bojama
dane starosti bojim.

Dođu trenuci sumorni
kada horizont posivi.
Čovjek hoda i diše,
ali ipak ne živi.

Mladost – raskalašen bećar,
grli te kao svog brata,
i onda, kad se ne nadaš,
ode i zalupi vrata.

Ostaneš sam i zatečen,
na cesti u jednom smjeru,
a otiske tvojih tragova
kiše polako peru.

Ja imam svoje spomenare,
i oni mi daju snage.
Kad ih otvorim, ja se razvedrim,
jer sam uz svoje drage.

Dječak

Jedno prijepodne ispred moje kuće
krupnih očiju i nasmijan,
obradi mi se neznani dječak,
i glasno pozdravi: „Dobar dan!“

Moje sivilo obasja tom gestom
i bijah zatečen tog trena.
Ni ne znam zašto, ali od pozdrava
preplavi bujica me uspomena.

U njegovom svijetu sve je još čisto
kò rublje koje se suši.
Al' ipak te oči znatiželjne
saznati žele tko sam u duši.

Siva sam sjena samoga sebe,
prebrzo vrijeme mi leti.
Držao cijeli svijet sam na dlanu.
Molim te, nemoj ostarjeti!

Djetinjstvo

Sedlao sam mjesec,
na oblaku jedrio,
krijesnice sam palio,
i vedrinom vedrio.

Skupljao sam zvijezde
što su noću pale,
stavljao u svoje
džepove ih male.

Šćućuren k'o zvjerka
za grmlje sam stao
i svoju sam sjenku
uloviti znao.

Godine sam brojao
tad na ruke dvije,
nemoguće meni
ništa bilo nije.

Onda jednog jutra
čudom sam se čudio.
Netko me je grubo
iz tog sna probudio.

Sve je bilo drukčije,
nestale su boje.
Djetinjstvo je netko
ukrao mi moje.

Trčao sam natrag,
panika me spopala,
al' na cesti bila su
neka tuđa stopala.

Postade mi dalek
mjesec što se lašti.
Sada mogu natrag
jedino u mašti.

Dućan moga djetinjstva

Ulaz u dućan je s prašnjave ceste;
prostorija negdje desetak kvadrata.
I kada uđeš, u istom trenutku
zazvoni zvonce iznad vrata.

Trgovac stoji za pultom i čeka
s tintiblaj olovkom iza svog uha.
A oko pulta, masnog od ulja,
lete rojevi dosadnih muha.

Ma svega ima, milina jedna:
potkove, sjekire, vile, ulari,
karabit, petrolej, svileni bomboni,
platno u balama i staklene stvari.

Muškarci mjerkaju čelične kose,
a žene sapun za nedjeljnu misu.
Izborom robe i kvalitetom
sretni i zadovoljni, uglavnom svi su.

Na škarniclu potom se ispišu cijene,
podvuče crta pa sve se zbroji.
Takvo mjesto želja i čuda
u današnjem svijetu ne postoji.

Portret gospođe Križanić

Wohnzimmer je njezin u biedermeier stilu;
potajno je đaci zovu “alte Hexe”.
Malo veze goblen, malo farba svilu;
sluškinja joj nosi topli čaj i kekse.

Otvorena vrata u Schlafzimmer vode
gdje njena mama na samrti leži.
Prastari na stolu žurnali su mode
i trza se muha u paukovoju mreži.

Sumrak jednog svijeta gledam dječjim okom.
Iza njih je Kaizer Ferenc Joseph prvi,
balovi, korzeti i život s barokom.
Partizansko vrijeme rastače ih, mrvi.

I unatoč svojoj nedorasloj dobi
osjećam da njihov život nesta davno.
Ne čuje se pozdrav “kúß die Hand” u sobi;
sve novo što stiže, loše je – uglavno’.

Ne voze više parnjače do Beča,
Schlafwagen kupei s baršunom iznutra.
Apatija ušla gdje je bila sreća;
sjeća se na jučer, ne misli na sutra.

Jedno selo, tri bicikla

Milicija! Vlast je vlast!
Imala je prva čast
na povlastice tog artikla.
Jedno selo, tri bicikla.

Zatim i svećenik Šedi
za pomast i ispovijedi,
lica rumenog k'o cikla.
Jedno selo, tri bicikla.

Doktor Jurše kao treći,
vozio se njim - da liječi.
Stara igla sve nas pik'la.
Jedno selo, tri bicikla.

Pišali smo trojica s mosta

Mučio se šumski vlakić
s trupaca teških dosta.
A u rijeku Grđevicu,
pišali smo trojica s mosta.

Tri mamlaza i tri mlaza;
još mi živo slika osta.
Hej, divota od života,
pišali smo trojica s mosta!

Ode rijeka nepovratno,
nedostižno vrijeme posta.
'ko će dulje – 'ko će dalje!
Pišali smo trojica s mosta.

Vinjeta

Grđevica i Barna,
dvije sestrice rijeke.
I mašina parna
nasred šumske štreke.

U sjećanju čujem
Željka, Peru, Rajka!
Paučina zlatna,
pod kojom je bajka.

Moja mama, ja i Jasna

sestri Jasni

Za večeru šmarn sa džemom,
kreket žaba – večer krasna.
Bliješti mjesec nad ribnjakom.
Moja mama, ja i Jasna.

Iznad sela mir i spokoj,
pozdravljenje – zvona kasna.
Vrijedi život svakog daha.
Moja mama, ja i Jasna.

A u glavi samo radost,
čista iskrena i strasna.
Hvala, Bože na djetinjstvu!
Moja mama, ja i Jasna.

Tajno šminkanje

Maleni špiگل u drhtavoj ruci
i krep-papirić crvene boje.
Nikoga nema i sad je vrijeme
da usne našminka svoje!

Zatim ugljenom nacрта madež
i osmjehne samoj se sebi.
Ne shvaća zašto joj šminkanje brane,
a starije smiju. Da ne bi!

Začuje korake, otvori knjigu,
obriše usne rukavom.
A mati sve shvati, ali prešuti
i samo zavrti glavom.

Tako je sestra Vesna govorila

Ponekad moja pjesma i nastade
da bi se nekom od ljudi dodvorila.
„Mama je uvijek brinula za te“,
tako je sestra Vesna govorila.

Ponekad nisam trebao kucati
da bi se neka vrata otvorila.
„Mama se uvijek bojala za te“,
tako je sestra Vesna govorila.

Ponekad nisam čekao priliku;
ona se sama odnekud stvorila.
„Mama je ipak vjerovala u te“,
tako je sestra Vesna govorila.

Leptir srećonosac 1

moje grđevačko jutro, negdje 1956.

Razlivena tinta plavog različka,
udavača - zvjezdica, mjesec - prosac.
Golovrata kokoš na jednoj nozi,
na dlanu leptir srećonosac.

Ne vidim ništa osim ljepote;
skriveno to je zasad od mene.
Promatram mreže paučine
jutarnjom rosom posrebrene.

Točim u srce hranu za starost;
nisam ni svjestan toga procesa.
Parnjača gore na brijegu dahće
i svojim dimom šara nebesa.

Kujica Zera pazi na štence,
reži dok uz nju prolazi kosac.
Moj je kalendar na prvoj stranici,
na dlanu leptir srećonosac.

BILO JE VRIJEME
LJUBAVI

Voljeti

Moje poslanje, moj bitak?!
Nije mi sasvim jasno.
Možda disati, il' pjesme pisati,
iskreno i strasno.

Na ovoj kugli beskrajnih čuda
pukim se slučajem rodiš.
I ni sam ne znaš pravu svrhu,
kamo i zašto brodiš.

Možda je zato sudbinski zapis
svakog živog stvora,
da postavlja ovo pitanje
bez pravog odgovora.

Nema više na svijetu mudraca
da ih za mišljenje pitam.
Il' naprosto čovjek „pleše“,
dok srce daje ritam!

Jedna misao ipak se nameće,
po glavi često se mota:
voljeti i biti voljen,
smisao je života.

Van Goghove perunike

Totalno sam skrenuo
kao da me sludila bunika,
zbog tih tvojih očiju
boje van Goghovih perunika.

Prvi put

Tvoja haljina, najlonke, halteri,
a ispod topla i glatka bedra.
Oko nas grešni aureol strasti,
a noć k'o riblje oko vedra.

Ciganka sreća namiguje krišom
i tajnim mi migom dozvolu daje.
Toliko čekano, toliko sanjano,
a samo koju minutu traje.

Meni je prvi put, a tebi nije.
Neću pred dečkima se hvaliti,
jer bih im onda morao reći,
da si mi uspjela srce zapaliti.

Bilo je vrijeme ljubavi

Zaustavljam slike mladosti...
plesnjak šezdeset i neke.
Naš zagrljaj na Cvjetnom trgu
i tvoje usne meke.

Na samotnoj klupi skupa smo,
glava u tvom mi je krilu.
Odnekud „Nights in white satin“
urezan u vinilu.

Bilo je vrijeme ljubavi,
znam da ga pamtiš i ti.
Banula si mi u srce
u bijeloj dolčeviti.

Bilo je vrijeme ljubavi,
izdali smo ga lako.
Oboje mi smo još voljeli,
al' nikad više tako.

Je l' daš ?

Samo si moja, tako mi svega!
Vjeruj lažovu bar na minutu.
I ne sudi krivca tolikom kaznom,
vruće mi je u ovom kaputu.

Daj mi da sjednem pored tebe!
Bit ću dobar i miran k'o janje.
Ma imaj srca, daj da još jednom
uz tebe dočekam svjetlo danje!

O meni pričaju odvratne laži,
da imam druge i bogzna što.
Ne vjeruj! Sve su to sitne duše,
nisi ti meni bilo tko.

Ne gledaj mrko lijepim me okom!
Svirac sam, mandov, šeretskog soja.
Kakav sam, takav sam, pomoći nema.
Pruži mi šansu i budi moja!

Ni jednu drugu pogledat' neću,
bit će nam lijepo, pa valjda znaš!
Dao sam vritnjak, svom drugom sebi,
a sad te lijepo pitam: „Je l' daš“?

Mila moja!

Tvoja ljepota je i sad na glasu.
Trepere krošnje sred perivoja.
Pustiti suzu u ovom času
nije sramota, mila moja!

Trenutku tužnom nećeš umaknuti.
Duhovitost sad bi pasala tvoja.
Pjege starca nježno dotaknuti,
pokušaj, mila moja!

Nikad se čovjek života ne zasiti,
nedaće stavlja na pleća svoja.
Planuti žarko pa se ugasiti,
neminovno je, mila moja!

Djevojka koju sam volio

Po ganjku od crvene cigle
mjesec je srebro prolio.
Uz mene nježno je drhtala
djevojka koju sam volio.

Šarena haljina na volane,
oči u sjeni krina,
a usne - medeni nektar
i otrov kokaina.

Od poljupca ništa dalje.
A tko bi se i usudio?
Njen sapun od đurđica
sasvim me je sludio.

Štošta sam gubio poslije,
i sve sam lako prebolio.
Al' nikada nisam svatove,
djevojke koju sam volio.

Tvoja čarolija

Imao sam tisuću djetelina s četiri lista
i cijelu regimentu dimnjačara.

Imao sam tisuću potkova za sreću
i onda si došla ti – moja ljubav stara!

Na prosjačkom štapu sad srce nosim,
ljudi me susreću, kažu: „Preboli je!“
Samo ih gledam duboko svjestan,
da ne mogu protiv tvoje čarolije!

Garava ljubav

Uzmi mi, uzmi,
sve ispod neba!
Samo mi srce
i duša treba.

Prolijeva mjesec
srebrno vjedro.
Pod mojom rukom
tvoje je bedro.

Garava ljubav,
garavi pramen.
Zvone gitare,
a srce plamen.

Cigani ljube,
Cigani znaju,
kako grešan
biti u raj.

Na svaku ranu
osmjeh je melem.
Nema me sutra.
Đelem, đelem!

Garava ljubav.....

Rasuta sjećanja

Kao papiga, radio izjutra kriješti;
nebo je boje klaunovog nosa.
Skupljam svoja rasuta sjećanja
kao Pepeljuga zrna prosa.

Pucaj u mene, moja bivša!
Ciljaj u zmiju sred mojih grudi
i pazi da ne pogodiš sebe!
Jedina moja, na oprezu budi!

A sunce sjajnim zlatom se zlati
i nove šavove na srcu mi štepa.
Tisuću suza, a jedan osmjeh.
Život je kurva, neizrecivo lijepa!

TKO ĆE VRATITI
TRENUTKE
STARE?

Leptir srećonosac 2

u prolasku kroz Grđevac 2017.

Siva je kuća moga djetinjstva;
smucam se uz nju, volje sam loše.
Ne vidim modrog neba ni ptica,
nema ni leptira srećonoše.

Tako sam želio poč' u daljine
i o odrastanju svom sam snivao.
Umišljao sam da bivam veći,
a ustvari sam se smanjivao.

Fale mi ljudi, prosti seljaci
što bazde na rakiju, štalu i luk.
Bez onih njihovih priprostih riječi
neizdrživ i težak osjećam muk.

Novi su glumci, stare kulise,
moje se riznice radosti troše.
Vidim li ja to gusjenicu
kraj mrtvog leptira srećonoše?

Dvije stare gitare

Tišina prekriva snove,
nitko me više ne zove,
nova se svitanja žare.
U mojoj sobi šute
same i netaknute,
dvije stare gitare.

Tko će ugoditi žice,
razvedriti drago lice?
Vratiti trenutke stare
kad je presušila česma,
iz koje je potekla pjesma
uz dvije stare gitare.

Ostaje da se pamti,
ugasne sve što plamti.
Suze trenutak kvare.
Učini mi uslugu, draga!
Ne daj sa našeg praga
dvije stare gitare!

U njima je naša mladost,
veselje, smijeh i radost.
Drugi za to ne mare.
Ponekad uho nasloni,
možda i akord zazvoni
iz dvije stare gitare!

Nokturno

Večer se spustila,
mjesec u ćupu.
Starci pred kućom
opsjedaju klupu.
Sjede gologlavi
u pokrpanim hlačama,
uz pritajen hihot
i prdež u gaćama.

Marva se smirila,
zvona utihnula.
Uz gromki „V rit nos“
baba je kihнула.
Komarci zuje,
kušaju prvi
bjelinu i rizling
težačke krvi.

Priprosti stari svijet

Bez vode i struje u kući,
s poštenih svojih pet,
probijao se kroz život
priprosti stari svijet.

Znao je, koliko je znao:
orati, sijati, žet',
voljeti, rađati djecu,
priprosti stari svijet.

Riječ je bila zakon,
nije se trebalo klet'.
Držao je do sebe
priprosti stari svijet.

Radilo se bez stanke
sve do časa za mrijet'.
I nikad se nije žalio
priprosti stari svijet.

Fali mi danas jako
taj narod, gotovo svet.
Al' više ne postoji
priprosti stari svijet.

Rascvala grana

Slab sam, prijatelju i nikakav,
ležim slabašan u mraku stana.
A sve što želim - to je gledati
kako uz prozor cvate grana.

Ne želim da me ometa itko,
uvijek sam volio proljeća rana.
Staro mi srce u djetinjstvo vraća
upravo ova mirisna grana.

Slab sam, prijatelju i nikakav,
hoću li dočekati sutrašnjeg dana?
Ako i neću, utjeha mi je
ova prekrasna rascvala grana.

Padaju latice trešnjinog cvijeta

Padaju latice trešnjinog cvijeta,
kao da sniježi po mojoj kosi.
Pred tom ljepotom srce se otkida,
razum me ostavlja, mašta me nosi.

Zamišljam da je sred te bjeline
staza koja u djetinjstvo vodi.
I kao da čujem drage glasove:
„Dođi do nas, što čekaš ? Hodi!“

Čudesni vrtlog sa sobom me vuče,
puštam se, lebdim, tonem u sjaj.
Moje je tijelo bez težine,
osjećam nečiji zagrljaj.

Poznajem dobro te drage ruke,
te tople oči k'o lipanjske zore.
Moja je mati mlađa od mene
dok mi rukom miluje bore.

Gleda u mene, ja gledam u nju,
kao da svom se jedincu divi.
Kaže mi :„Sine, nemoj se čuditi!
Mrtvi su ovdje još uvijek živi.“

.....

Padaju latice trešnjinog cvijeta,
kao da sniježi po mojoj kosi.
Pred tom ljepotom srce se otkida,
razum me ostavlja, mašta me nosi.

Dopiru do mene zvukovi škole,
vraćaju natrag vremena se stara.
U kratkom hlačama ja sam opet
pored živih i mrtvih drugara.

Vesela cika sreća u zraku,
konji i kola na seoskoj cesti.
I jedan curetak rumenih obraza
u onoj svojoj štrikanoj vesti.

Želim joj prići, ali se bojim.
Star sam i radije podvit ću rep.
Al' ona mi prilazi i tiho govori:
„Znaš, i ovakav ti si mi lijep.“

Ja se ne usudim pitati ništa,
ne želim kvarit' čaroliju noći.
A pitao bih: „Pod svadbenim velom
zašto si skrivala od mene oči?“

.....

Padaju latice trešnjinog cvijeta,
kao da sniježi po mojoj kosi.
Pred tom ljepotom srce se otkida,
razum me ostavlja, mašta me nosi.

Vidim što smrtnik nikada neće,
čujem što uho ne može čuti.
Osjećam što se osjetit ne da.
Ja to ne želim prekinuti.

Cestom iz djetinjstva natrag ne želim
u ovu dolinu prevarenih.
Ne želim ponavljati niti jednu
od tisuću šansi propuštenih.

Opijen sasvim, lud od ljepote,
zaklet da mogu čuti i svece,
u jednom trenutku ja iz daljine
začujem glasove svoje djece.

Što mi to radiš ljepoto noći?
U zamku tvoje ljepote sam pao.
Vraćam se natrag gdje mi je mjesto.
Pa nisam pamet zakartao!

.....

Padaju latice trešnjinog cvijeta,
kao da sniježi po mojoj kosi.
Pred tom ljepotom srce se otkida,
razum me ostavlja, mašta me nosi.

Kasna jesen

Sivo nebo se prostrlo
dokle god pogled seže.
Puno me mojih sjećanja
za takvo vrijeme veže.

Volim taj miris zemljani,
to blato ispod nogu,
toplinu trulog lišća,
pokislo sijeno u stogu.

Osjećam radost u kiši,
od sunca sad mi je draža.
Privlači me tajanstvo
maglovitih pejzaža.

Kasna jesen je otresla
s drveća lišće i boje,
al' meni je čudesno lijepa
zbog melankolije svoje.

Ima mladost

Ima mladost moćan filter
pa propušta „li la“² zrake.
Gleda zbilju s ljepše strane,
tjera tmušu i oblake.

Ima mladost tajne šifre
pa u svijet sanjara može.
Njoj je zemlja ravna ploča,
na čudan se ogrjev lože.

Ima mladost mutav jezik,
al' umiju srcem reći.
Znakove im pred nos stavi,
granice će ipak prijeći.

Ima mladost takve oči
da se njima ljepše vidi.
Gerijatrija im šalje protest,
ali nitko se ne stidi.

Ima mladost... Ima mladost!
Al' svakom je jednom dano:
Za natrag ne traži vrata!
Zaključano – zaključano!

² li la: *ni brige, ni pameti; idi mi, dođi mi*

Da te pitam?

Da te pitam, da te pitam ...?

Tratinčice ispletene
i u vjenčić udjevene,
poput inja, poput rose
padaju niz tvoje kose.
Možda tek si priviđenje,
ili samo snoviđenje?

Da te pitam, da te pitam...?

Čega to u tebi ima?
Ubijaš me pogledima!
Kog' skrivaju trepavice,
koga oči sanjalice?
Možda tek si priviđenje,
ili samo snoviđenje?

Da te pitam, da te pitam...?

Gdje si rasla, gdje si cvala?
Na moju si sjenu stala
i meni si za sve vjeke
teret tuge utrpala.

To drago, malo srce

To drago, malo srce
drhti kao lane.
Grubosti ga pogađaju
kao puščano tane.

To drago, malo srce
na dlan ruke stane.

To drago, malo srce,
pupoljak što tek cvjeta,
nevinom svojom toplinom
pretvara zime u ljeta.

To drago, malo srce
veće je od svijeta!

Kad je moja mama plakala

Kad je moja mama plakala,
i moj se rušio svijet!
Nisam se usudio ni misliti
da joj je vrijeme za mrijet'.

Slabašnim glasom je šaptala,
u sebe se duša skupljala.
Drago se gasilo ognjište,
gdje su se djeca okupljala.

Rado bih ruke joj ljubio,
za oprost svih grijeha je molio.
A ona sirota je znala,
koliko sam je volio.

Kad je moja mama plakala,
negdje je sova huknula.
Al' nit koja nas vezuje,
nikada nije puknula.

Miris jasmina

Miris jasmina
meni je miris svih mirisa,
daleko ispred ruža,
karanfila i irisa.

Miris jasmina
meni je miris moje mame,
što kroz otvoren prozor
izvire iz tame.

Miris jasmina
meni je miris mog života;
uvijek prisutna,
ali neuhvatljiva ljepota.

KAD PROĐEM
BOČAKOVOM
ULICOM

Bocakova ulica

Kad prođem Bocakovom ulicom,
misi mi na tren stanu.
Manje joj žitelja poznajem tu,
a više na Kozjanu.

Od broja dva do trideset dva
šezdeset duša ode.
Nepovratno nestadoše,
k'o vjetar preko vode.

Nema kuće u kojoj lampaš
na prozoru gorio nije.
Jedan dan čuđenja, a sutra
sve je isto kao i prije.

Brine se netko, zna sve adrese,
bilježi naše grijehе.
Kako odluči, tako i zove
prigorske muže i snehe.

Nekad u samotne večeri svrate
i porazgovarati znamo.
Ne pitaju oni kako je ovdje,
nit' ja, kako je tamo.

Svi su još isti u očima mojim,
s istim smiješkom i gestom.
Pozdravljaju me, ili mi mahnu,
dok se uspinjem cestom.

Nit' im što treba, nit' im što fali,
nepovrat im je domaja.
Bili su jedna karika lanca,
što pretke s potomstvom spaja.

Život je jedan i neponovljiv,
gubitak svakog zazebe.
I umjesto svi da shvatimo pouku,
jalni smo i puni sebe.

Mojim djevojčicama

Kad dođe ono, što doći mora
i neuroni kad mi pregore,
vi ćete tada za mene gledati
zvjezdano nebo, rumene zore.

Kad dođe ono, što doći mora
nemojte zdvajati - budi Bog s vama!
Zvuči banalno, al' ja ću živjeti
u dvjema svojim djevojčicama.

Lijepe Pavičićeve kćeri

Zelina, negdje devedeset i neke,
regiment momaka okom ih mjeri:
Pogledaj ih, idu u školu,
lijepe Pavičićeve kćeri!

Nisu ni svjesne uzdaha mnogih,
opijaju momke k'o rumeni šeri.
Ponavljaju gradivo u autobusu
lijepe Pavičićeve kćeri.

Prolazi vrijeme, nestaju dani,
starost se svima u lice ceri.
Zasjaji još uvijek oko kad spazi
lijepe Pavičićeve kćeri.

Moje tri cure i ja

Božićna večer draga i sretna,
okićen bor u uglu sja.
Puni vedrine u našem boravku.
Moje tri cure i ja.

Leprša neka svetost u zraku
oko nas, iznad tla.
Malo se govori, puno se osjeća.
Moje tri cure i ja!

Sve se to meni i danas vrati
k'o odsjaj lijepoga sna.
Sretnih li dana, divnih li sati!
Moje tri cure i ja!

Gugutka

Gugućeš, gugućeš,
gugutko moja!
Obrazu rumeni,
pogledu mili,
kapica roza,
benkica bijela.
Oko nas večer
u svili.

Gugućeš, gugućeš,
gugutko moja!
Smiješiš mi se
sa zubića dva.
Predivno dijete,
milo stvorenje,
uz tebe ja sam
konačno ja!

Spavaj, zlato moje!

Spavaj, zlato moje,
sad je vani noć!
Vilenjaci dobri
po selu će proć.

Ubrao sam s neba
ja zvjezdica roj,
da te svjetlo prati
sad u sanak tvoj.

Spavaj, zlato moje,
usni slatki san!
Tvoj te djeda voli,
mazi te moj dlan.

Onima koje sam nosio oko vrata

Medeni moji medenjačići,
buhtlice moje i mačići!
Nestanu s neba oblačići
kad sa mnom su vaši koračići.

U snopu miline

unuku Borisu i unučici Steli

Tih cvrčaka,
žaba, krijesnica,
skakavaca
i raznih leptira,
tih bosonogih
vilenjaka,
bilo je samo
od Horvata
do Gerendira.³

I mislio sam:
Sve je to nestalo
k'o noćne sjene
u bistra svitanja.
Otkuda odjednom
to sivilo?
Nisam postavljao
pitanja.

³ od Horvata do Gerendira: *od susjeda do susjeda*

I onda unučad
u mene starog
unese čudesni
dah vedrine.
Naljubio sam se
tih rumenih obraza,
obasjan toplim
snopom miline!

Čarobna kvartina

Slonić

U Lonjskom polju
je živio slonić.
On se iz sjećanja
nikad ne briše.
Nitko ga nikad
vidio nije,
al' mi smo ga čuli
kako diše.

Zemlja je pukla

Gore u šumi
iznad brijega,
dva su se strašna
zmaja potukla.
Došli smo tiho
i lijepo vidjeli:
od te siline
zemlja je pukla.

Kuća od bačve

U kući od bačve
je bio čarobnjak.
Prgavo biće
volje slabe.
U bunar
„Tri zmaja“
je išo po piće.
Po noći lovio
i jeo žabe.

Letač na oblaku

Na drvo se popeh.
Kad oblak je došao,
na njega sam stao
i letjeti pošao.
Mekan k'o perje,
baš mi se dopao.
Lažu da sam
kroz njega propao!

PUSTI PONOS
I PREPUSTI SE
TRENUTKU

Prepusti se trenutku!

Prepusti se trenutku!
Tvoje je samo disati.
Ljepotu života
nikada nećeš opisati.

Toliki beskraj svega
teško ćeš okom pratiti.
Čudo postojanja
tko će ikada shvatiti?

Jer ništa nije počelo
i nikada prestati neće.
Ni ne postoji vrijeme
što teče, ali ne teče.

I nema kraja svemu,
al' nema niti početka.
Čovjeku to je teška,
nerješiva zagonetka.

Prepusti se trenutku!
Tvoje je samo postojati.
Konačno - bio si prah;
nemaš se čega bojati!

Sanjaj!

Sanjaj, prijatelju sanjaj!
Nikad ne prestani sanjati!
Dohvatiti nedohvativo,
s neba zvijezdu skinu.
Drhtati kao u groznici,
za ljepotom gini!

Tumaraj predjelima
gdje nije stala ničija noga.
Shvati neshvatljivo
i upoznat ćeš Boga.

Sanjaj, prijatelju sanjaj!
Nikad ne prestani sanjati!
Pogledaj nevidljivo,
premosti nepremostivo,
dotakni nedodirljivo,
oprosti neoprostivo!

Život i postoji zato
da bi mu se divio.
Ako ne sanjaš,
nisi ni živio!

Savjet

Ma, pusti ponos i krdo slijedi.
Tko te ne mrzi, nek' ti se divi!
Poslušaj savjet što zlata vrijedi:
Pregrizi govno i dobro živi.

Ti ionako ni za što nisi.
Nemaš talenta, a niti dara!
Želim ti dobro, vjeruj mi, ti si
kao rođen za političara!

Gospodar sreće

Hodam, a nogom ne dotičem zemlju.
Oblake razmičem svojim čelom
i ključ vedrine lukavo skrivam.
Drhtim, treperim čitavim tijelom.

Pauk i mreža - svirač i harfa.
Žuti maslačci poda mnom leže.
Pred mojim korakom demoni noći
sakrivaju se i bezglavo bježe.

Mračne su sile čule za mene.
Urotu kuju, al' što mi mogu.
Jabuke zlatne s nebeskih ravni
padaju uvijek do mojih nogu.

Velik sam, moćan, vječan, neranjiv.
Ptica za pticom na dlan mi slijeće.
Stasit sam mladić i svjestan sebe;
trenutno, ja sam gospodar sreće.

Jutro

Jutro mi postavlja zasjedu
u koju se uvijek lovim.
Prekriva mi misli
iznova sivilom novim.

Ne mogu upaliti sunce,
obojit' plavetnilom svod,
već bespomoćno ležim
kao nasukani brod.

Paradnim korakom opet
kolona nakaza kreće.
I u tom pohodu ništa
zaustaviti ih neće.

Željna su toplog sunca
ta bića iz svijeta tmine.
Ostatke sreće traže
te ubojice vedrine.

Jutro mi postavlja zasjedu.
K'o pas po vratima grebe.
Ne bojim se nikoga više;
bojim se jedino sebe.

Promjena materije

Slika poslana s Vojagera
dio je njegove zadaće
da snimi zemaljsku kuglu,
sitnu kao vrh pribadače.

Na tom je ništavnom zrncu
sva povijest znanog života,
kovitlac genetskih veza,
otisci bezbrojnih stopa.

Praiskon toplih mora,
reljef što se mijenja,
silan odabir vrsta,
razna groteskna stvorenja.

Sve naše velike ljubavi,
baš sva rođenja i smrti
ta mala kugla pamti,
dok zvjezdani put svoj prti.

Bogovi na njoj stoluju,
ratovi bjesne i haraju,
horde divljaka divljaju,
a besmrtnici stvaraju.

Niti ne trepneš okom,
već prođe tvoje doba.
Samo je promjena materije
suština tvoga groba!

TAMO IZA
NEBESKIH
VRATA

Možda

Možda izdrže ove pjesme
prestanak ove jalove klime
i dočekaju neko zbunjeno srce,
koje će voljeti moje rime.

Možda izdrže ove pjesme
jednu sekundu duže od mene,
pa zažale što me nisu upoznale
neke oči zaljubljene.

Možda izdrže ove pjesme
čitanje nekog zanesenog svata.
Bit će mi drago, bit će mi drago,
tamo iza nebeskih vrata.

A lipe će mirisati

A. D. 2016.

Netko će misliti na mene
kad sjedne ispod njihove sjene.
Ja više neću pjesme pisati,
a lipe će mirisati....

Tisuće pčela bit će na cvijeću,
a ja to nikada vidjeti neću.
Jer vrijeme će me zbrisati,
dok lipe će mirisati.....

Nek' uživa u vrijeme buduće
u njima moje dijete il' unuč.
Ja ću zauvijek prestati disati,
a lipe će mirisati

Isus

Isus se smrzava,
Isus gladuje,
Isus plače,
Isus se raduje.

Isus boluje,
Isus te snubi,
Isus pobjeđuje,
Isus ljubi.

Zagrli Isusa,
ne daj da grca!
Daj mu toplinu
svoga srca!

Prihvati Isusa
žarom svog tijela!
Čini zbog njega
dobra djela!

Isusa izdaju,
Isusa kušaju,
Isusa mrže,
njega se gnušaju.

Isusu prijete
i izazivaju,
a pred smrt ime
mu dozivaju.

Koračaj uz Isusa
u svetom stroju,
jer on će spasiti
dušu tvoju!

Učini za Isusa
ne puno toga!
Tek živi ljubav,
za bližnjega svoga!

Anđeo

Na noćnom ormariću treperi svijeća.
Čujem glas ćuka - noćna idila.
Odnekud vjetrić s mirisom cvijeća
i bijelog anđela nada mnom krila.

Dobra ti večer, goste moj blijedi!
Čitam Verlenu - tugaljive rime.
Još nisam gotov, strpi se, sjedi,
na miru još malo ostavi me.

Nervira mene tvoj zavjet šutnje.
Nijem kao crkvena ti si freska.
Među nama, znaš nema ljutnje,
iako spodoba ti si nebeska.

Ja sam te čekao već mnoge noći,
al' i ti si onaj što Gazdu sluša.
I nije odluka u tvojoj moći,
samo si nosač ljudskih duša.

Hvala na svemu, krilati stvore!
Čuvao si me i nada mnom bdio.
Nije me strah krenuti gore.
Ja sam na zemlji sretan bio.

Smrt

Ona prati sva živa bića,
sve dijagnoze njoj su znane.
Motri kò zmija sve naše boljke,
sve naše muke, sve naše rane.

Putuje žilama, sokove prati,
DNK veza promatra spoj.
Dolazi točno kad treba doći,
za patnju i jauk ne mari tvoj.

Podmitit' se ne da i nikad neće,
ne mari nimalo što si ni tko si:
fukara gradska il' carsko dijete.
Ona sve jednako pred sobom kosi.

Ljudi zazivlju zaštitu božju,
prinose žrtve, plaćaju misu.
Ni svi mišići, ni snaga volje
od njenih moći snažniji nisu.

Krevet il' blato, njoj je svejedno,
uzima svoje sa svakog mjesta.
Uzalud tražit' je od nje zaklon,
pred njom se svaka otvara cesta.

Osluškujе vriskove, patnje i muke.
Ne sluša onog tko ruke joj širi,
već ona bira vrijeme i mjesto.
Dođe i konačno sve se smiri.

Kad obavi svoje, narod još čеka
dok se i zemlja na sanduk ne surva.
Ako u njemu tiranin leži,
svi kažu: Smrt je pravedna kurva!

Al' ono drugo, ne daj Bože,
ledi se duša, cакle se suze.
Još nije vrijeme, prokleta bila!
Sve na tom svijetu ti nam uze.

Vidimo se na drugom svijetu

Čim se rodiš, već počinješ starjeti
i tvoji sati počinju teći.
U početku niti ne slutiš
da će ti vrijeme jednom isteći.

Prostruji glavom ta misao grozna.
Srce se skupi od navale straha,
da ćeš jednom kao i ostali,
postati samo prah od praha.

Ostat će ime na tvome križu
sve dok i njega ne izbriše vrijeme.
Doći će drugi na tvoje mjesto,
nicati svijetom novo će sjeme.

Čemu ta pjesma? Sve je tu jasno!
Al' svećenik zdušno nam priča
na pogrebu svakom, o drugom životu.
Ta kršćani mi smo, i božja bića!

Divota jedna; još ima nade,
al' crv me sumnje ozbiljno kopa.
Nevjerni Toma u meni čuči,
lažno mi zvuče te riječi popa.

No ipak ako, ako se desi,
pokušat ću vam javiti u letu.
Radujte se, naivci moji,
vidimo se na drugom svijetu!

Vladimir Kanoti je ustao iz groba

Prošarale krošnje Solovljevevu
u toplo i rano jesenje doba.
Vidim čovjeka i ne vjerujem:
Vladimir Kanoti je ustao iz groba!

U sivom odijelu s leptir-mašnom
kaže mi: „Haj'mo u 'Jelsu' na piće!
Tako sam željan staroga društva,
nekog od naših sigurno bit će.“

„Pa ti si umro“, kažem ja njemu
„mrtvaci ne ustaju, bar dosad nisu.
Trideset godina već si pod zemljom.
Možda te vrazi uskrsnuli su!“

„Ma kakvi vrazi! Ne znaš ti ništa!
Nismo mi tamo u vječnoj crnini.
Svi ste vi jadni u svom neznanju,
sve je drugačije nego se čini.“

„Zašto mi nisi“, pita on mene
„duhan i vino donijeti htio?
A samo dan poslije ja sam umro.
Nisi mi želju ispunio!“

„Nisam li, Željko, prijateljski
na konto tvojeg nesumnjivog dara,
bez ikakvog uvjeta i široka srca
otvorio svijet ti muzičara?!“

Samo sam zatim pognuo glavu.
Prevarit' druga, ne, nisam smio.
Rekoh: „Oprosti, ako možeš!
Pijan od uspjeha i ohol sam bio.“

„Oprostio sam ti“, reče „odavno!“
Dirnula me njegova gesta.
I pade mi težak kamen sa duše,
a u tom trenutku i on nesta.

Prošarale krošnje Solovljeveju
u toplo i rano jesenje doba.
I sada znadem: na moj poziv
Vladimir Kanoti je ustao iz groba.

San Antuna Nepehala

Galicija, 1916.

Bog je noćas negdje drugdje
i nije ga za nas briga.
Drhtimo u vlažnom rovu,
dok ruski kanon vatru riga.

Ipak molimo se Njemu,
Nek' molitve naše čuje.
Ali oberlajtnant Ištvan
kò kočijaš sve nas psuje.

Proklet mađarski taj jezik,
i zaplijenjen tokaj bijeli!
Pij u dupe, ne u glavu!
Pomoliti bi se htjeli.

I odjednom sve se smiri,
šute svi kò zaliveni.
Sklopim oči od umora,
kad li dođe Isus meni.

Pokraj krvavog sam lijesa,
a On s neba meni sleti.
Gledam Ga i ne znam što bih,
pa mu ljubim obraz sveti.

Probudim se istog trena;
teče znoj, a čelo led.
Da l' to Bog mi poručuje:
„Došao je i tvoj red!“

Obuze me nemir čudan
i sa svim se brzo mirim.
Ako je to Tvoja volja,
rado k Tebi ruke širim.

Pogledam u sivo nebo
i hrabrim se - ma san to je.
Neću Bogu ne vidjevši
Ja, Požege mile svoje!

Opet počne kanonada,
u zviždaljku Mađar puše.
Galicija čeka zoru,
dok u nebo lete duše.

*Djedu Antunu Nepehalu,
unuk Željko A. D. 2016.*

Na groblju sv. Elizabete u Požegi

Bio sam na grobu
svog djeda i bake,
gore iznad Sokolove,
za jedne jeseni mlake.

Osjetio sam spokoj
i mir što tamo vlada.
Ne tiču se ondje nikoga
udaljeni zvukovi grada.

Moji preci spavaju mrtvi,
anđela crnog ih zastrlo krilo.
Da nije bilo njih,
niti mene ne bi bilo.

Ni moja djeca, ni unučad
rodili se ne bi.
Bože, kakva slučajnost
je život sam po sebi!

Dok jedne prekriva bršljan,
drugi sakramente primaju.
Privilegiju na život
tek rijetki sretnici imaju.

Žena kod koje sam stanovao

„A, ja ti milošća, sina izgubila“,
ona mi se jadała.
Pronaći grob poginulog ustaše
uzalud se nadala.

Gledala je bez životne volje
nekud u daljine.
Molila Boga za malo utjehe,
sred večernje tišine.

Pitam se što ju je pokretalo
da put svoj i dalje prti?
Jer ona je umrla davno,
davno prije smrti.

Dala bi mi tanjur graha,
špeka i šnitru kruha.
Ponekad bi samo zaječala:
„U ime Oca i Sina i Sv. Duha“...

Umrła je, mama mi je javila,
dan prije svog muža.
Pokopali su ih drugo popodne
s molitvom i par ruža.

Ponekad zapitam samoga sebe
je l' sada kod sina?
Samo Bog znade odgovor
i Lovrenčević Regina.

Braco

Preko Aheronta (Stiksa)
tiho se otisnuo čun.
Šutke, bez glasa,
vodu mu rezao kljun.
Dao si lađaru Haronu
obol za prijelaz u Had.
I osta na panku šubler
i ostali alat za rad.
Protiv tuge
ne postoji lijek,
rekoše mi
Sem Beset i mister Čapultepek.⁴

⁴ Sem Beset i mister Čapultepe: *likovi iz starih crtanih filmova*

Bracekov tata

Dar života i rođenje,
uspavanke -tope riječi,
gugutanje i bolesti,
trebao je sve to prijeći.

Nahriniti gladnog ptica,
naučit' ga govor jata
i gledat' mu iznad glave
aureolicu od zlata.

Sin jedinac-slatka briga,
vraćale se pet put laste.
S ponosom i zaljubljeno
gledao je kako raste.

Ali bolest mu ga uze,
osudi ga na samoću.
I sve lijepo na tom svijetu
stalo je pod hladnu ploču.

Nije život više život,
nit' će ikad više biti.
Osta rana mu na srcu,
ne da se zaboraviti.

Margitina beba

Bio sam tužan,
tužan do neba,
kada je umrla
Margitina beba.

Čuo sam babe,
baš svako slovo,
da jedna drugoj
govore ovo:

Ma nju je Božja
kazna pogodila.
Kurva je bila
i kopile rodila!

Bio sam dijete,
al' znao u sebi
da tako govorit'
smjele ne bi.

Dokle okrutnost
segnuti može?
Teško je reći,
sačuvaj Bože!

Narod zaboravi
i kratko žali.
Brzo se pomiri
da netko falí.

Znao sam čuti
bez da tko pita:
Eno, na groblju
plače Margita.

Teklo je vrijeme,
u gradu sam bio.
Margitu nisam
zaboravio.

Danas sam starac.
Vrijeme je novo,
ali još uvijek
pomislim ovo:

Svaki anđeo
izgledati treba
kakva je bila
Margitina beba.

Besmrtnik

Pod krilom velikog mramornog anđela
smiješnog poput patuljka vrtnog,
odriče besmrtnik života se besmrtnog
za jedan dan života smrtnog.

MOJE MUZE
NOČAS GAZE

Nadahnuće

Ruskim korakom niz cestu
moje muze noćas gaze,
a preda mnom s guslama
đavo stoji nasred staze.

Ceri mi se, belji, ruga,
sav u svili i crnini.
Ostavi me grešna dušo,
nisam ti ja Paganini!

Kud ćeš na me, sitnu ribu?
Radije biraj sebi ravna.
I da znadeš, grešku činiš,
ja osoba nisam slavna!

Borim se s tri akorda,
notnim sazviježđem bauljam.
Uglazbljujem svoje misli.
Kaži, đavle što te žuljam?

Što će tebi moje srce,
ubrzano što sad tuče?
Svega imaš - što ti smeta
ovo moje nadahnuće?

Nek' si slavan, nek' si moćan
i prepreden poput lisca.
Ove noći si u sjeni
pjesnika - ne tekstopisca!

Tajni prolaz do pjesme

S olovkom u ruci znao sam sjediti
pred bjelinom papira,
vezan racionalnim razmišljanjem
i prizemnošću koja iritira.

Želio sam uroniti u meni znane vode,
u svjetlucave česme,
osjetiti kako me nose hirovite muze,
kroz tajni prolaz do pjesme.

I onda odjednom poteku riječi,
svaka realnost prestaje.
Popunim slovima bijelu prazninu
i dio mene nestaje.

Jesam li bio pjesnik?

Koristio sam svoj talent
ponekad prepredeno.
Ono što gorčilo,
pretvarao sam u medeno.

Izmišljao sam koješta
da se dopadnem ljudima.
Pisao i o onom
što ne osjećam u grudima.

A opet sam, kao suzu
tintu na papir prolio.
Žalio za gubitkom
onih koje sam volio.

Grozničavo tražio rime,
pažljivo birao riječi,
jer nisam olako mogao
preko tuđih nevolja prijeći.

Jesam li bio pjesnik?
Sud će vrijeme donijeti.
I odluku, da l' će mi pjesme
do tuđih srca ponijeti.

Tuga

Sivo me sivilo stislo,
umro sam – nema me više!
Hladan k'o kurvino srce
vjetar zavjese njiše.

Mrtvim očima gledam
poput kineskog cara,
kako me čuva gluha
vojska političara.

Arkandeo Mihael jaše,
lubanja đavla će prsnuti.
Ali ja nemam želje
k'o Lazar uskrsnuti.

Šmugnula moja je sjena
u perivoj proljetne noći.
Sumnjam da će natrag
ikada više doći.

Sivo me jutro stislo,
gluhi je pištolj opalio.
Tugo, gdje je taj šeret
koji te meni uvalio?

Darovan životom

Još uvijek zatreptim
ponesen ljepotom,
blagoslovljen ludilom,
darovan životom.

Šepaju uz mene
minute – sati.
Bistre se oči,
suton se zlati.

Cigansko srce
sve jače me vuče,
daleko, daleko
od moje kuće.

Seoske pralje
uz ribnjak stoje,
a rana jesen
razbacuje boje.

U meni pjesnik
i utopljenik.
Ljubav mi vjera
i molitvenik.

Dio svog srca
uvijek sam dao
ženama koje sam
ostavljao.

K'o prosjak na pragu
ničije kuće,
sad se sve češće
vraćam u juče.

Krećem po onoj
cestici slavnoj,
na sjenik mojoj
ljubavi davnoj.

I nju i mene
iskrenost krasi.
Vadim joj zvijezde
iz rasutih vlasi.

A malo zatim,
uz petrolejku
čitam o smiješnom
vojaku Švejku.

Smišljam u sebi
prve pjesme.
Tonem u neke
čarobne česme.

Košmar u mojoj
glavi ne staje.
Još uvijek isto
ludilo traje.

Nastavljam dalje
s istim motom.
Ginem od želje
za životom.

Godine nižem,
godine redam,
i dječjim očima
još uvijek gledam.

Osjećam svoje
srce sred grudi.
Još nisam umro!
Živ sam, ljudi!

Topla riječ

Drhti mi srce k'o promrzla ptica,
ovog svetog i blaženog sata.
Vuku me misli u mračnu crninu.
Da bar netko dođe na vrata!

Bojim se sebe i svoje ruke.
Kako iz ovog gliba i blata?
Ne želim život bez života.
Da bar netko dođe na vrata!

Topla riječ
tako mi fali.
Ne da me tješi,
ne da me žali.

Topla riječ!
Ne trebam drugo.
Nisam je čuo
tako dugo.

Na Badnju večer sam u toj sobi,
bez prijatelja, susjeda, brata.
Ja sam tužan - tužan do neba.
Da bar netko dođe na vrata!

Topla riječ.
Njena milina
kò miris kruha,
kò radost vina.

Topla riječ.
Ta milost s neba
više od ičeg,
sada mi treba.

Vincent

Duboka je brazda kista,
a beskrajn ponor duše.
Olujna se tvoja neba
u kovitlacima ruše.

Crticama krotiš vrijeme,
divlji poriv tebe tjera.
Uloviti danju svjetlost
pored crkve iz Overa.

Usijano žitno polje
i štafelaj tvoj sred trave.
Kao prorok neki stojiš
s gavranima iznad glave.

Grozničavo i strastveno
stvarao si poput Boga.
Čudesno je ući u svijet
slavnog Vincenta van Gogha.

San

Crno sam cvijeće sanjao,
bojište, blato i žicu.
Zloduh me mračni ganjao
s povezom na licu.

Nisam mogao bježati,
u glib sam tonuo taj.
Ostadoh mirno ležati
i samo čekao kraj.

Sa svim sam se pomirio,
sjetio djece i žene.
Pred nakazom zažmirio,
al' ona oslovi mene:

„Zemaljski crve, polako!
Svatko me mora znat'.
Ovdje sam poznat jako,
moje je ime Rat!“

Hinio sam mrtvaca.
„Ne glumi!“ reče mi tad.
S njegova odurna lica
širio gadan se smrad.

Otvorih oči tada
i suze mi počеше teći.
Opsovah mu majku od jada:
„Slušaj me što ću ti reći!

Mogu razumjeti svašta
i neću ti glumiti sveca.
Ali jedno ti se ne prašta:
zbog tebe što umiru djeca!

Ako je Bogu svejedno,
što činiš i ono što ne,
ja ću ti reći jedno:
Nek' ti je prokleta sve!“

Krijesnica mala u noći
doleti na moj dlan.
Uđe mi svjetlost u oči
i shvatih - sve je san!

Kajkavskom mrtvozorniku

Kamo to gledaš? Gledaj u oči!
Ne mudruj, kada mudrosti nemaš!
Uz latinizme pametniji nisi,
a ti ih često vadiš i spremaš.

U tvoju slavu, u tvoje ime,
pod tvoju bistu s krunom od lovora,
ponizno stavljam pjesmicu ovu.
Drznuh se i ja kajkavskog govora!

Buš, ne buš?
Ne buš, buš?
Rejši čkomi!
Zvihlanec, kuš!
Poscanec jalni,
popezduš.
Ti si jena
dosadna vuš!

Sve što drugi napišu
za tebe je banalna trica.
Kajkavijanu volim - kajkavski mrtvozorniče,
al' ne volim ljude s dva lica!

Buš, ne buš?
Ne buš, buš?
Rejši čkomi!
Zvihlanec, kuš!
Poscanec jalni,
popezduš.
Ti si jena
dosadna vuš!

NISU MI UKRALI
DUŠU

Nisu mi ukrali dušu

Bilo je oko mene
tipova za vrat što pušu.
Prevarili su me za novac,
al' nisu mi ukrali dušu.

Nisu mi dali mira,
hvatali su me za gušu.
Krali su moje pjesme,
al' nisu mi ukrali dušu.

Danas ja samo vidim
u njihovim srcima sušu.
Nek' broje Judine škude,
al' nisu mi ukrali dušu.

Ugasli svjetionik

Svi smo mi jedrili s vjetrom u krmu
za dalekim svjetlom na horizontu.
Vodio nas je svjetionik,
s Posejdomom smo zametali frontu.

Galioti su veslali, burlaci vukli,
u sebi svetu mantru ponavljali.
Vodio nas je svjetionik,
zbog njega smo život na kocku stavljali.

S vjetrom u kosi, s ciljem pred sobom,
ljudskost nas je tada još krasila.
Vodio nas je svjetionik
koji je neka budala ugasila!

Gnijezdo

Za granu oraha obješeno suce,
vrtuljak glasova razbacuje misli.
U pukotinu radosti svi su se
obješenjaci svijeta već stis'li.

Vruća kava potiskuje maštu,
nemam tri čiste u koštac sa sobom.
Krezubi vjetar na zavjesi visi,
a što je to my lady s tobom?

Usranom metlom udri po svakom
tko vozi bicikl po našoj strani.
Narihtaj osmjeh na pola dvanaest,
mi smo za sreću odabrani.

Relikvije naše relikvijarum
zakopaj duboko do drugih ljudi.
I baci ciglu u televizor,
ciganskim šarmom napuni grudi.

Naše je naše, i naše ne daj,
miluj naš nakot, vrijedan je toga!
Mi nemamo nikog drugog na svijetu,
nikoga drugog ispod Boga.

I ja ću isto prdnuć u vjetar,
kriknuti naglas: "Nebeska zvijezdo!
Nemoj da te razbijem praćkom!
Ćuvaj mi moje ptiće i gnijezdo!"

Ti si moj anđeo

Postoje ljudi-anđeli,
nisu ni sami svjesni toga.
Ovom životu
daju ljepotu.
To nije bez Boga,
to nije bez Boga.

Ti si moj anđeo,
sad vidim jasno.
Ranjen si i ti,
a spašavaš mene.

Ti si moj anđeo,
ponavljam glasno!
Božja ti ljubav
teče kroz vene.

Postoje ljudi-anđeli
Što za nas gaze trnje od gloga.
Sve drugom dat' će,
a ne traže plaće.
To nije bez Boga,
to nije bez Boga.

Ti si moj anđeo,
starčiću sijedi!
Što god zaustiš,
svaka ti vrijedi.

Ti si moj anđeo,
kraj mene stojiš.
Hvala nebesima
što postojiš!

Naša mala tvrđava

Znali su doći nezvani,
da bi intimu nam krali.
U našu malu tvrđavu
nismo im nikada dali.

Sitne su duše zmijski
plazile preko praga.
Ali iz sloge i ljubavi,
crpila naša se snaga.

Bilo je rekla-kazala
ljubomore i jala.
Al' naša sretna zvijezda,
u inat im je sjala.

Ljudi su takav nasad,
češće korov no cvijeće.
Sve će ti lako oprostić,
al' uspjeh nikada neće!

Dolazili su „brižni“
i savjete davat' nam znali.
U našu malu tvrđavu
nismo im nikada dali.

Nisam više kao nekad

Nisam više kao nekad,
sledio se vreli gejzir.
Usahlo je nježno srce,
u meni još sam prezir.

Gdje je onaj stari lirik
s toplinom svoga daha?
S očima znatiželjnim,
punim zvjezdanoga praha?

Koji đavo usred mene
hajdučiju ljutu huška?
Moja ćud je napadačka,
pitom sam kò vučja njuška.

Mrzim lijeve, mrzim desne,
hohštaplere i budale.
A tko mrzi, jao njemu,
osuđen je da ga žale!

A opet, ja nisam svetac
da okrenem drugi obraz.
Lažirat' se život ne da,
već viteški priznat' poraz.

Takav sam!

Ne gledam u tuđe živote,
u tuđe novčanike i tanjуре.
Ne zanimaju me nimalo
ničije ljubavne avanture.

Bježim od lajavih jezika
i grozim se svakog trača.
Briga me što me sredina
takvog baš i ne shvaća!

Vrtim svoj mali ringišpil
i vlastiti kaleidoskop gledam.
Ključeve svoje intime
onom kom neću - ne dam!

Takav sam nasad i loza,
nosim svoj genetski kod.
U traganju za pjesmama
lutam k'o ukleti brod.

Kod Prahina

Kad je zemlja bila zemlja,
kad su ljudi bili ljudi,
u birtiji kod Prahina
lumpali smo ja i Rudi.

Dvorila nas lijepa Marta,
nasmiješena i sisata,
guzovima zapinjući
o rub šanka i o vrata.

Poslije petog, šestog pića,
ne'k ostane među nama,
i posljednji gram pameti
osta nam u preponama.

Čitala nas je obojicu,
govorila dvosmisleno.
Tako napaljeni na nju
napili smo se pošteno.

„Ajmo kući, nema više,
fajrunt dečki, zatvaramo!“
Isteturali smo iz lokala,
noć je bila, pamtim samo.

Niti brige nit' pameti,
niti tuge zbog praznog džepa,
pjevali smo niz puteljak.
Ej mladosti, što si lijepa!

Volio sam ljenčariti

Mogao sam danima pisati,
u hodu budan sanjariti.
Nisam volio tvornicu,
volio sam ljenčariti.

Za izgubljenim šansama
nije vrijedno mariti.
Nisam letvicu dizao visoko,
volio sam ljenčariti.

Imao sam osjećaj dužnosti
i neophodno ostvariti.
Nisam trčao za karijerom,
volio sam ljenčariti.

Samo bližnjima uvijek
htio sam vrijeme podariti.
Za druge nisam mario,
volio sam ljenčariti.

Otrgnut s lanca

Negdje oko dvadeset i neke,
nađoh se odjednom otrgnut s lanca.
U traganju ludom, bez cilja i smisla,
alkoholna ovisnost moja je bilanca.

Crni me đavo vitlao po svijetu,
sve na svojoj koži isprobat' sam htio.
Odrastanje moje ludilo je bilo
i mojima dragim težak križ sam bio.

Silno me vukla dekadentna strana,
patvoreno vino jeftinih lokala.
Posrnulih sam se držao uglavnom,
u traženju nekih svojih ideala.

Žalibože dana, žalibože sati!
Objasnit' je teško nezrelome biću,
da ni srca bližnjih od kamena nisu,
a niti su muze skrivene u piću.

Ljudsko smeće

Prezirem ih i osuđujem,
a nisam ni ja baš cvijeće.
Al' nikada nisam vidio
takvo ljudsko smeće.

Oni su moćan glasački stroj
i njihove veze su jake.
U Hrvatska prsa se busaju
uz Srpske narodnjake.

Za njih sam možda izrod,
kog treba srušiti dolje
samo zato, što kažem:
„Prije je bilo bolje!“

Takvih će biti dotle
dok ima što za krasti.
Oni su moralne nule
i podrepine vlasti.

Došlo je takvo doba
i ništa na dobro ne sluti.
lopovi lopuju - popovi popuju,
dok pametan trpi i šuti!

Vijesti

Kilavo šeta kazaljka sata,
moje su oči na plafonu.
Sve je u redu, samo sam malo
k'o zdrobljen orah na betonu.

Kog se to vraga danas kuha?
Teleći mozak, nožice svinjske?
Mater Croatia privija bagru
na tople grudi materinske.

Na njenoj sisi puno ih visi,
malo je pravih bojovnika.
Više je onih - ma kako to reći:
do kurvinih sinova- izdajnika!

Prazni ljudi

Ubija me demokracija.
Na jalovo tlo je pala
jer televizijski termin
ima svaka budala.

Kakofonija suludih misli,
ideja da ti se smuči.
U svakom intelektualcu
skriven idiot čuči.

Sa strane ja to gledam
i slušam što dirigiraju.
Pa zar su toliko glupi
il' našu pamet testiraju?

Pogledam gore da vidim
što nebo na to kaže.
A ono ni da trepne,
već glupost na kamaru slaže.

O, lijepa, o slatka vlasti!
Pa mnogi će, neka se znade,
iz šupka viriti onom
tko im položaj daje.

Pusti da sanjam svoje.
Iz tog sna me ne budi
sve dok ne prođe ovo
vrijeme praznih ljudi.

Sačuvaj me, Bože!

Sačuvaj me, Bože brižnih susjeda,
brkatih žena, popova, zubara,
idealnih dijeta, priučenih majstora,
TV voditelja, loših muzičara!

Sačuvaj me, Bože prijetvornih ljudi,
brige za divljač među lovcima,
materijalista koji teatralno govore:
„Nije baš sve u novcima!“

Sačuvaj me, Bože telefonskih anketa,
iznošenja u javnost prljavoga rublja,
stiska velike nužde u centru grada,
obraćanja naciji i lažnog domoljublja!

Sačuvaj me, Bože i desnih i lijevih,
poskupljenja struje, nestašice lijeka,
novinara oko političke svite,
kad se skupe kao muhe oko dreka!

Sačuvaj me, Bože rođaka, ortaka,
izdajnika, kurvi, poltrona i gnjida.
Don-obraz ih štiti, a nije ih briga
što sam zbog njih stoput umir'o od stida!

Napušteni bogovi

Gdje ste danas, napušteni bogovi?
Tko vam se klanja, tko prinosi žrtve?
Tko li vas zaziva i moli da ga štitite?
Zar vam nitko ne preporuča mrtve?

Zar prošla je zauvijek vaša slava,
da nitko više pred vas ne pada?
Podanika vaših sad samuju kosti
ispod ruševina izgubljenog grada.

Gdje ste, Perune, Zeuse, Jupiteru?
Na kojoj planini, sred kojega mora?
Vozi li Haron u Had preko Stiksa?
Zvoni li Valhalom strašni čekić Thora?

Padoše štitovi od ovčje kože,
nauljena tijela pred vama ne kleče.
Gdje li su vam krune i besmrtna žezla?
Izgleda da vrijeme čak i vama teče.

Ne boji se nitko vašeg strašnog bijesa,
gromova, oluja ni vatrene kiše.
Narod, evo slavi sad bogove druge!
Ispod neba nitko ne treba vas više.

Mene već odavno u času samoće
pomisao jedna kao sjena prati:
Od svih bića čovjek smrtnosti je svjestan
pa mu nema druge, nego vjerovati.

Ludi dobošar

Sunce ga prati
i vjetar klošar,
dok puku poručuje
ludi dobošar.

Hvaljen vam, Isus
i božji sveci!
Kod našeg birtaša
su friški pereci,
konjske kobasice
i kotlovina,
rajnski rizling
i kraljevina.

Dođite, kupite,
samo nahrupite!
Znam da to želite,
molim, ne tupite!

Zašto se dereš?
Čemu ta buka?
Čuvaj se, luftiguz
ljutitog puka!

Želim vam svima
sreće i zdravlja.
Tko može nek' stavlja,
to što se stavlja.

Vaš statusni mobitel
za pas zadjenite,
sa susjedom razgovor
zapodjenite.

Mrvu dobrote
iz srca prospite,
il' se k'o Job
pepelom prospite.

Aršinom srca
od danas mjerite.
Na mene jadtog
se ne derite!

...

Sunce ga prati
i vjetar klošar,
dok puku poručuje
ludi dobošar.

Hvaljen vam, Isus
i božji sveci!
Prenesite ljudi
svojoj djeci,
što su i vama
vaši stari.
Obijest je bolest
koja nas kvari.

Skinite s trona
sve svete krave.
Vratite natrag
vrijednosti prave.

Bježi, budalo!
Past ćeš na travu,
dobit ćeš svoj
doboš o glavu.

Pod slamnatim krovom
s malo kruha
teže se živjelo,
al' s više duha,
kraj djece
rumenih lica,
uz pjesmu težaka
i cvrkut ptica.

Ljubim vam ruke,
cipele, noge.
Imajte više
bliskosti i sloge!

Na grani ćeš visjeti,
šugavi pas!
Dobit ćeš vritnjak
sada od nas.

....

Sunce ga prati
i vjetar klošar,
dok puku poručuje
ludi dobošar.

Hvaljen vam, Isus
i božji sveci!
Čujte, što vam
poručuju preci:
Rođena djeco,
unuci mili,
budite ono
što smo mi bili!

Radite, gradite,
svoje ogradite,
ali se tuđom
mukom ne sladite!

Jebeni skote!
Sad te je dosta,
rođena gruda
nek' ti je prosta!

....

Sunce ga prati
i vjetar klošar.
Ubijen leži
ludi dobošar!

Apsurdistan

Prištavi ministrant praznih očiju
popovsku mantiju prati hodom.
Ushićena i ponosna, njegova mater
sve škropi slinom k'o svetom vodom.

Zgažen sam prezirnim pogledima,
a nemam ih namjeru iritirati.
Momčić, što kalež svečano donosi,
popodne će, garant, masturbirati.

Debela svinja u skupom odijelu,
orator, govornik, krkan i mazgov,
prodaje stoput prodane fraze
dok ispraća mladost u Dablin il' Glazgow.

Možda će danas istući ženu,
što se za njega preslabo brine.
Nakurčen, ljutit tko zna zbog čega,
poslije vina i janjetine.

Likovat' zato će bivši sekretar.
Njemu je partija otac i majka.
Poljubit' strasno će Titovu sliku.
Ma, komunizam čista je bajka!

U taj sam prostor uvučen podlo.
Tri su Hrvata, a četiri stranke.
A ključeve svega imaju oni
što su do jučer nosili opanke.

Mokrom sam krpom po čelu udaren,
al' takav pristup je ipak mi stran.
Evo nas, tu smo – tu smo gdje jesmo.
Dobrodošli u Apsurdistan!

GREŠNIKOVI PSALMI

Dječak spava

Dječak spava.
Kazaljka lijeno se gega,
A njegova plišana straža
Budno pazi na njega.

Nešto sanja.
Časak se smiješi, čas mršti.
Netremice ga gledam.
Od radosti srce mi pršti.

Dječak spava.
Sanja li da se igra?
Bere li cvijeće za baku?
Liliputanac sa srcem tigra.

Zatvaram prozor
Da buka s ceste ne smeta
Jednoj od četiri latice,
Meni najdražeg cvijeta.

Papuče za balerinu

Što kupiti djevojčici,
Tom malom tek procvalom krinu?
Samo mi jedno pada na pamet -
Papuče za balerinu!

Na sto ih mjesta tražim.
Za rukav me trgovci love.
„Ma ljudi, čarobne tražim,
Da njima leti kroz snove!“

I onda sobom posramljen,
Shvatim poantu priče.
Pa što će joj čarobne papuče?
Ona je čarobno biće!

Nauči me molitvu, mati!

Budi milostiv živote,
Nek' srebrna zvona zvone!
Jer uz njih gotovo uvijek,
Svilene sanjam bombone.

Uz stari hambar na cesti
Svetac s prosjačkim štapom
Odbjegli janjad skuplja
Pod mjesečevim slapom.

Nauči me molitvu, mati,
I one riječi svete.
Da nikad ne odrastem,
I zauvijek ostanem dijete!

Ja imam cipele male,
Za veliki korak u snove.
Moji papirnati ždralovi,
Treperavim zrakom plove.

Za stolom uz svjetlo svijeće
Posežu ruke za kruhom,
Dok se nebeski beskraj
Kiti zvjezdanim ruhom.

Nauči me molitvu, mati,
I one riječi svete,
Da nikad ne odrastem,
I zauvijek ostanem dijete!

Bijeli slonovi

Ne nebu iznad mene,
Gdje lete ptice i dronovi,
Pojaviše se kraj sunca
Veliki bijeli slonovi.

Promiču u tišini.
Ne žele ni ušima mahati.
Pomislih: Tu će ljepotu
Samo bogovi jahati.

Ljubičica

„Lijepa li dana“, reče djevojčica.
U krošnjama cvrkut je ptica,
A dolje, među vlatima trave
Bijeli sag ljubičica.

Žao joj ubrati maleni cvjetak.
„Ma jedan ću, neću više.”
Ubra ga, zatim duboko udahne.
„O, Bože - kako miriše!“

„Kako si lijepa, ma što su ruže?
Za njih si otmjena dama.“
I u tom trenutku latice bijele
Pocrvene od srama.

Ptičica

U modro jutro na cvjetnoj grani
Ispod koje je moja terasa,
Ptičica mala ugađala je
Srebrn registar svoga glasa.

Čudesna pjesma pernatog bića.
Iskonski skladne, božanske note
Slušao sam skoro bez daha,
Gotovo nijem od ljepote.

Jedan je dječak pogodi praćkom.
Otkud mu samo otrov u duši?
Al' mjesto ptice, s bolnim krikom,
Na zemlju nebo se sruši.

Slika

Stari je slikar izložio sliku.
Ljudi su mrmljali: „Prijevarena to je!
Ma kakva umjetnost, na platnu samo su
Bezvezni nanosi boje!“

Nigdje čovjeka, drveta, cvijeta,
Pejzaža nekog, mora il' gromače.
Slikara treba izvrgnut' ruglu,
A sliku javno spalit' sred lomače.

Al' slika ostade nekim čudom
Na zidu muzeja ostavljena,
Prekrivena nekim crnim velom
I od svih zaboravljena.

Prošlo je stoljeće i student slikarstva
Pun strasti i boja, u muzej je pošao.
Tjeran nekim nečujnim zovom
Do one pokrivena slike je došao.

Rukom on makne veo sa slike.
Skamenjen osta, krik mu se ote.
Pade, a ljudi rekoše: „Infarkt“!
A on je umro od ljepote.

Breme nježnosti

Tisuću i jedna sitnica
Mene se slomiti trudi.
Kako da breme nježnosti
Zauvijek skinem s grudi?

Postavljam sebi pitanje.
Odgovor zvijezde znaju.
Jesu li sretniji oni,
Što ništa ne osjećaju?

Kako ne proliť suzu,
Ne kleknut' pred ljepotom,
Ne boriti se za pravdu
S krvnikom životom?

Svaka dirljiva scena
Moj rupčić u čvor bi vezala.
I htio ja il' ne,
Sa mnom se je povezala.

Djetelina

Cijeli je život djetelinu tražio,
I uvijek iznova priča ista.
U bradu je mrmljao: “Baš nemam sreće,
Nijedna nije s četiri lista.”

“Svi je pronalaze a ja ne mogu.
Kako da se životu veselim,
Kada nikad nisam imao priliku
Da je uberem i želju zaželim?”

Sjena mu tuge pade na vjeđe.
Sivilo mu se u misli uvuče.
Nikada neću imat' bicikl,
Kamoli voćnjak kraj malene kuće.

I kad ga gotovo napusti nada,
Ugleda šansu za želja milijun,
Biljčicu skromnu s četiri lista.
Djetelinu (lat.) trifolium.

Drhtavom rukom on je ubere.
Punilo grudi mu je veselje.
Hvala ti, Bože, mogu što hoću!
Ispunit će se sve moje želje.

Mjesto bicikla, voćnjaka, kuće
Nova mu želja u mislima zapne.
Oči mu se zaiskre sjajem
I on je tiho biljčici šapne.

Odjednom više u selu ni kuće,
Tek palača jedna od suhog zlata.
On u odijelu od čiste svile
Ponosno stoji kraj njenih vrata.

Jednu sekundu potraje radost,
Trenutak istine sasvim ga zgrozi.
Kom' da to pokažem, sam na svijetu
Što sam učinio ? Bože, pomози!

Siromah

Reče siromah: „Idem
U tuđinu raditi.
Ovdje sam crkveni miš,
A ondje ću zaraditi.“

Nosio teške je vreće,
Tuđe smeće meo,
Slušao komandu gazde.
Radio, spavao, jeo.

Na takav robovski život
Vrag ga je tjerao rogat.
I kad je došla starost,
Kući se vratio bogat.

Brojio svoje je novce,
Taj papir s vodenim žigom.
Život je obećavao,
Ali u džepu s figom.

Probudi jedno se jutro,
A misao čudna ga stis'la,
Da mu je život prošao
Uzalud i bez smisla.

K'o drugi, htio bi i on
Djecu i unučad skupiti.
Pa sa ženom koje nema
Božićne dare im kupiti.

Postade žalostan jako,
Jer sveti dan je bio.
Stog' nije niti vatru
U kući paliti htio.

Svinutih obrva reče:
„Jadne sam želje želio.
Krivom se Bogu molio
I nisam se veselio“!

Odluči: „Idem po novac,
Taman u kamin sve stane!“
Zatim šibicu kresne
I vatra veselo plane.

Pomisli: „Eto, tu je
Toliko znoja i muke,
A ne vidim korist tog novca,
Već s njim da ugrijem ruke.

Osjeti da je slobodan.
Suze mu počеше teći.
Našli su ga sutradan
Mrtvog kraj ugasle peći.

Mraz je po njegovom prozoru
Crtao srebrnu pticu
I s njenom je pjesmom zaspao
Uz gorak osmijeh na licu.

Klaun

Kada je umro klaun,
Sprovod je bio tih.
Posljednji pozdrav njemu
Spremilo troje je njih.

Svećenik je čitao psalam
O tome, da nije to kraj,
Jer s anđelima tek kreće
Nebeskom cestom u raj.

Zatim općinski službenik
O njemu govoriti uze,
I pogreb je bio dosada
Bez jedne jedine suze.

Treći je došao dječak
S cilindrom i zelenom kosom,
U širokim šarenim hlačama
I velikim crvenim nosom.

Klaun ga je učio trikove,
Šaljivdžija velik je bio.
Pomisli: Da pustim golubicu?
Ne! To ne bi on htio!

Zatim skine cilindar,
U njega ruku zavuče
I uz sveopći smijeh
Ženske gaće izvuče.

Babe se počеше križat'.
Taj dječak normalan nije!
A on je kroz suze čuo
Klauna kako se smije.

Metak

Sin joj je bio u ratu,
Oči njene drage.
A nju su u tvornicu zvali,
Kad nestade radne snage.

Stroj je stavljao pred nju
Patrone žute okrugle.
Ona je trebala samo
U njih metnuti kugle.

Jednu je baciti htjela,
I bi, da je znala,
Jer je imala utor
U obliku srca mala.

Krenuše meci na frontu,
Al' druga vojska ih ote,
S onom namjerom istom,
Da gase tuđe živote.

Mater je pisala sinu,
Onako kako je znala.
Tepala prvorođencu,
Srce mu je slala.

Dobio njeno je pismo.
U jedan kišni petak.
Od radosti napusti zaklon
I tad ga pogodi metak.

Doktor izvadi kuglu.
Iz nekog je razloga vrati.
Je l' zbog gravure srca?
Možda?! Tko će ga znati.

Na mladim grudima rumen,
Kao proliveno vino.
Pronašlo srce je sina,
Srce materino.

Pjesnik

Kad je stari pjesnik
Prestao disati,
Taj dan je cvijeće
Odbilo mirisati.

Sunce se sakrilo.
Presušilo vrelo
I sve je u koroti
Poružnjeti htjelo.

Čak se i Narcis
Svog lika stidio,
Jer pjesnik je lijepo
Još ljepšim vidio.

Ramena

Na lijevom ramenu
Anđelak blag.
Na desnom mali
Zločesti vrag.

Jedan je bijel.
Drugi je crn.
Prvi drži ljiljan.
Drugi ima trn.

Korake ti prate,
Skupa s tobom dišu.
Jedan voli sunce,
Drugi voli kišu.

Tipke na klaviru
Kad ti ruka dira,
Prvi samo bijele,
Drugi crne bira.

Ti ih moraš mirit',
Kad se svađat' znaju.
Ipak tvom životu
Harmoniju daju.

Da se jedan makne
I napusti rame,
Dosadno bi bilo
I za te, i za me.

Bez zloće na svijetu,
U ovom životu
Prepoznali ne bi
Nikada dobrotu.

Kad se jednog dana
Ni zbog čeg ne lecneš,
Ne poljubiš nikog,
Nikoga ne pecneš.

Kad zakrili tvoje
Oči crna sjena,
Potražiti oni
Druga će ramena.

Baka Mica

Negdje u mjesecu travnju
Kad zapjevaju ptice,
Gotovo svi se sjete
Pokojne bake Mice.

Udavala nikad se nije.
Nije našla svog princa,
Ali je imala zato
Šarenog kanarinca.

A on je pjevao stalno.
Bože, kakva divota!
Pa je sirotoj Mici
Smisao bio života.

Mica jednom krene,
Nasut' mu proso svježi,
Ali ga nađe u krletci,
Kako mrtav leži.

Zaplakala je gorko.
Silno je nesretna bila.
Do kraja svog života
Nije ga prežalila.

Na njenom pogrebu nije
Bilo suznih lica,
Al' su u okolnim krošnjama
Pjevale tisuće ptica.

Svijeća

Martin je kratko bolovao.
Do zadnjeg dana je orao.
Bog je anđela poslao.
I u nebo je morao.

Nije se smrti bojao.
Ni za čim imao žaliti,
Al' nitko mu svijeću za dušu
Nije mog'o zapaliti.

Svijeća je bila posvećena,
Iz crkve su je donijeli.
Uzalud su je palili,
Al' nije htjela gorjeti.

Palio prvi je susjed,
Sve je od sebe dao.
Da, onaj isti što je
Iz šume drva mu krao.

Palila zatim i djeca,
Grunt što htjela su prodati.
Al' eto, kao za inat,
Svijeća odbija zasjati.

Cijelo selo se strčalo.
Popa su pošli pohoditi,
Jer neće duša Martinova
Put u nebo pogoditi.

U sobu djeda Martina
Suzna su unučad banula.
Nisu niti primijetili ...
Svijeća je sama planula!

Šareni brodovi

Plove moji šareni brodovi.
Jedra im latice cvijeća.
Vodi ih kompas moga srca
Na mjesto zvano - Sreća.

Ja ih natovarim željama;
Šaljem ih neka brode.
Ulicom koje sad nema,
Moje ih misli vode.

Svi mi se natrag vraćaju.
Samog sebe sam žrtva,
Jer istu vijest mi donose:
„Tvoja je ljubav mrtva!“

Plove moji šareni brodovi,
Jedra im latice cvijeća.
Vodi ih kompas moga srca
Na mjesto zvano - Sreća.

Sa svakim brodom svjesno,
K'o Orfej, u Had se spuštam.
Čekam drugačiji odgovor
Pa ih i dalje puštam.

Svi mi se natrag vraćaju,
Al' jedan dođe nad mene,
I dva mi novčića stavi
Na oči zaklopljene.

Crta

Po prašnjavoj cesti maloga sela
Uz drvored starih platana,
Išli su ljudi, svatovi, pogrebi
I derani udovicama.

Preko ceste je osvanula crta,
Bez upozorenja i riječi.
Preko nje nitko se više
Nije usudio prijeći.

„Zamisli, crta!“, šaptale babe.
„To vrag je povukò prstom“.
Jedni se štitili skrušenom molitvom,
Drugi križem il' krstom.

Šumska zvjerad pa čak i ptice,
I ljutica zmija kraj plota,
Nisu je nikad željele prijeći
Niti pod cijenu života.

Išle su vojske mačeva sjajnih,
Konji su rzali bijesno.
Kada bi došli blizu crte,
Išlo se lijevo il' desno.

Ničega nije falilo selu.
Tu se je dobro jelo i pilo.
Bilo je svega, ali sunca
Više nije bilo.

Al' jednog dana zaigran dječak
Za loptom se zatrči.
Rumenih obraza, da nije ni znao,
Preko crte pretrči.

Nesvjestan svega, on loptu šutne,
Nebeske dirnu vrhunce.
Nestade crte - nebo zablista.
Lopta postade sunce.

Kopile

Nevjenčanoj se Marti
Rodio dječak mali,
A ljudi kao ljudi,
Kopile su ga zvali.

U pukoj bijedi je rastao,
Uz zdjelu i drvenu žlicu
I pozdravljao je svakog
S osmijehom na licu.

Prezirno su ga gledali,
Dok su išli na misu.
„Kurvino malo smeće!“,
Šaputali svi su.

Ipak njihova srca
U kojima đavli se kote,
Nisu imala zloće
Koliko on dobrote.

Djevojčica jedna iz sela
Pade u rijeku s mosta.
On skoči i život joj spasi,
Al' on pod vodom osta.

Čulo se seoskog doktora
Kroz odškrinuta vrata:
„Pa nije ni mog'o izroniti,
S tolikim srcem od zlata“.

Kovač

Krupnih ramena, rumena lica,
Kovao dane je cijele
Seoski kovač. Potkove, sjekire,
Noževe, lonce i zdjele.

Bio je silno vješt u zanatu.
Nikome ne ide u glavu
Kako je uspio na gušćje jaje
Zakovat' potkovu pravu.

Pročuo tako glas se o njemu
Čak i do carske lože,
Da jedan kovač može iskovati
Sve što se zamislit' može.

Spodoba jedna mu bane na vrata
I bubne k'o s neba u rebra:
„Majstore, ja sam izgubio srce,
Iskuj mi novo od srebra!“

Majstor ga gleda, brk mu se smiješi:
„Poznam te, crni đavle.
Ne kujem srce, al' za tvoj lijes ću
Rado iskovati čavle.”

Riječ

Prvi susjed Jurja spazi.
Reče mu: "Dobro što sretoh te.
Idem još samo kupiti nešto
Pa ćemo kući. Pričekaj me!"

Kud mi se žuri, pomisli Juraj.
Put ću do kuće uz razgovor prijec'.
Sjesti ću ovdje u parku na klupu.
„Idi, čekam te. Dajem ti riječ!“

Zvonilo podne, susjeda nema.
Pošao kući s nekim je drugim.
A Juraj čeka, dok stabla u suton,
Pružaju svojim se sjenama dugim.

Zasjale zvijezde, a on još čeka.
Čuje se glasanje ćuka kroz noć.
Niti ne pomišlja otići kući,
Pa rekao mu je da će doć'.

Svanulo jutro, Juraj na klupi.
Prođe i mjesec, lišće već pada.
Strpljenjem Joba, on se i dalje
Dolasku svoga susjeda nada.

Božićna večer, prozori svijetle.
Ledeno nebo čudesno blista.
A on i dalje susjeda čeka,
Dok drugi čekaju rođenje Krista.

Tad mu se obrati djetešce milo,
sa zlaćanim sjajem oko sebe:
„Dobri čovječe, što ovdje mrzneš,
Kada kod kuće čekaju tebe“?

„Rado bih bio u svojoj kući,
Pjevao svete pjesme uz peć.
Tako bih htio, tako bih htio,
Ali ne mogu, dao sam riječ!“

Ruke

Sasvim je slučajno Cilko otkrio
Da ima u rukama čudesne moći.
Kad dotakne mjesto gdje nekog boli,
Kao odnesena bol će proći.

Zvali su ga iz deset sela
Muškarci, žene, starci i babe:
„Pomozi, kume, platit ću zlatom!“
„Ma, ne košta ništa, sve je džabe!“

Desi se tako da se razbolio
Kamatar neki, i čovjek zao.
Doktori nisu pomoći mogli
Pa je Cilka k sebi zvao.

I Cilko stavi k'o uvijek ruke
Na bolno mjesto, pun dobre volje,
Al kamataru boli i dalje.
Kao u inat, nije mu bolje.

„Donesi, ženo“, reče kamatar,
„skriveno dukate ispod vrata.
Možda Cilku pojača moći
Sjajni Franjo Josip od zlata“.

Gleda Cilko, ponudom zbunjen.
Nevjernog Tomu pogledom mjeri.
Reče mu: „Nije u rukama greška,
Već, nesretniče, u tvojoj vjeri!“

Život

Pod brajdom sjedi čovjek.
Puteljkom starica hrama,
A mati uči hodati
Dijete u pelenama.

Pune im oči sunca.
Obuzima ih ljepota.
Ne postavljaju pitanje
O nekom smislu života.

Mudraci sijedih brada
Noći su probdjeti znali,
Lutajuć stazama uma,
Da bi rješenje dali.

Tražeci odgovor pravi,
Mahom svi su pogriješili.
Pravu jednadžbu života
Nikada nisu riješili.

O tome pitali dijete,
A ono im ovo reče:
„Smisao doći je prvi,
Kad mama kruh ispeče!“

Nenapisanoj pjesmi

Nenapisana pjesmo!
Moja te zbirka rastužila.
Nisam te napisao,
A ti si to zaslužila.

Sve sam iz ovog svojeg
Jadnog srca iscijedio.
Nad bjelinom papira
Bespomoćno sam sjedio.

Navirale su riječi
Da ne bi stale u roman.
Prelijepo bile su misli
Za moj talent skroman.

Jesam li možda trebao
Ljepotu unakaziti?
Bolje ne pisat' o onom,
Što nisi u stanju izraziti.

Ugledat' svjetlo ćeš dana,
Kad-tad će se dogoditi.
Netko će veći od mene
U svetu te grču poroditi.

Smisao besmisla

Obukli su ga u košulju
Zašivenih rukava,
I svi su njegovi protesti
Bili zabadava.

A on čitao Freuda.
Nietzschea volio jako.
I zar da takav genije
Na koncu završi tako?

U uzaludnom traganju
Nebeska sila ga stis'la.
Drznuo se objasniti
Smisao besmisla.

Brucknerov "Adagio"

Mrtvom sotoni Hitleru,
Golobradi dok su marširali,
Brucknerov „Adagio“
U znak žalosti su svirali.

Prepunog skepse me ipak,
Preplave te iste note.
Kakve li grozne ironije ...
Jebote!

SADRŽAJ

Zvezdani ples	5
Zvezdani fandango	11

SRCE SE DJETINJSTVU VRAĆA

Ja imam svoje spomenare	15
Dječak	16
Djetinjstvo	17
Dučan moga djetinjstva	19
Jedno selo, tri bicikla	20
Portret gospođe Križanić	21
Pišali smo trojica s mosta	22
Vinjeta	23
Moja mama, ja i Jasna	24
Tajno šminkanje	25
Tako je sestra Vesna govorila	26
Leptir srećonosac 1	27

BILO JE VRIJEME LJUBAVI

Voljeti	31
Van Goghove perunike	32

Prvi put	33
Bilo je vrijeme ljubavi	34
Je l' daš?	35
Mila moja	36
Djevojka koju sam volio	37
Tvoja čarolija	38
Garava ljubav	39
Rasuta sjećanja	40

TKO ĆE VRATITI TRENUTKE STARE?

Leptir srećonosac 2	45
Dvije stare gitare	46
Nokturno	47
Priprosti stari svijet	48
Rascvala grana	49
Padaju latice trešnjinog cvijeta	50
Kasna jesen	54
Ima mladost	55
Da te pitam?	56
To drago, malo srce	57

Miris jasmina	58
Kad je moja mama plakala	59

KAD PROĐEM BOCAKOVOM ULICOM

Bocakova ulica	63
Mojim djevojčicama	65
Lijepa Pavičićeve kćeri	66
Moje tri cure i ja	67
Gugutka	68
Spavaj, zlato moje!	69
Onima koje sam nosio oko vrata	70
U snopu miline	71
Čarobna kvartina	73

PUSTI PONOS I PREPUSTI SE TRENUTKU

Prepusti se trenutku!	79
Sanjaj!	80
Savjet	81
Gospodar sreće	82

Jutro	83
Promjena materije	84

TAMO IZA NEBESKIH VRATA

Možda	89
A lipa će mirisati	90
Isus	91
Anđeo	93
Smrt	94
Vidimo se na drugom svijetu	96
Vladimir Kanoti je ustao iz groba	98
San Antuna Nepehala	100
Na groblju sv. Elizabete u Požegi	102
Žena kod koje sam stanovao	103
Braco	105
Bracekov tata	106
Margitina beba	107
Besmrtnik	109

MOJE MUZE NOĆAS GAZE

Nadahnuće	113
Tajni prolaz do pjesme	115
Jesam li bio pjesnik?	116
Tuga	117
Darovan životom	118
Topla riječ	121
Vincent	123
San	124
Kajkavskom mrtvozorniku	126

NISU MI UKRALI DUŠU

Nisu mi ukrali dušu	131
Ugasli svjetionik	132
Gnijezdo	133
Ti si moj anđeo	135
Naša mala tvrđava	137

Nisam više kao nekad	138
Takav sam!	139
Kod Prahina	140
Volio sam ljenčariti	142
Otrgnut s lanca	143
Ljudsko smeće	144
Vijesti	145
Prazni ljudi	146
Sačuvaj me, Bože!	147
Napušteni bogovi	142
Ludi dobošar	150
Apsurdistan	155

GREŠNIKOVİ PSALMI

Dječak spava	161
Papuče za balerinu	162
Nauči me molitvu, mati!	163
Bijeli slonovi	165
Ljubičica	166
Ptičica	167

Slika	168
Breme nježnosti	169
Djetelina	170
Siromah	172
Klaun	175
Metak	177
Pjesnik	179
Ramena	180
Baka Mica	182
Svijeća	184
Šareni brodovi	186
Crta	188
Kopile	190
Kovač	192
Riječ	193
Ruke	195
Život	197
Nenapisana pjesma	198
Smisao besmisla	199
Brucknerov „Adagio“	200

